

Öljehult kyrka

56.4185, 15.0418

Här fanns sedan mitten av 1700-talet ett litet sexkantigt träkapell där det till att börja med hölls gudstjänst tre gånger om året. Men allt eftersom befolkningen ökade fick man hålla tätare gudstjänster, innan man i början av 1800-talet insåg att kapellet var för litet.

Man lät då riva byggnaden för att sedan bygga upp den igen i en förstorad version, samtidigt som man återanvände timret, spik och takspån från det gamla kapellet. Nu fick istället kapellet åtta kanter och blev nio meter längre. Samtidigt byggdes en sakristia och ett vapenhus med klocktorn.

Överintendentsämbetet i Stockholm, som var dåtidens motsvarighet till Byggnadsstyrelsen, tyckte inte om ritningsförslaget. Men talmannen i riksdagens bondestånd, som av en händelse råkade tillhöra församlingen såg till att ritningarna godkändes, och den 15 december 1840 kunde slutligen den färdiga byggnaden synas.

När Öljehult blev egen församling 1859 fick kapellet värdighet som kyrka. Fasaden var dock rödmålad till mitten av 1860-talet, då kyrkan putsades i vitt.

Altartavlan har motivet "Jesus lärar i templet" och målades 1884 i Düsseldorf av konstnären Bengt Nordenberg, som ursprungligen kom från Blekinge. Tavlan var en beställning från församlingen, men många av församlingsmedlemmarna hade önskat sig ett annat motiv.

På den södra vägen nästan framme vid koret finns en oljemålningen föreställande den lidande Kristus, "Ecce Homo" - se människa. I en inventarieförteckning är den angiven som kyrkans gamla altartavla.

Tavlan verkar för liten för att ha varit en altartavla, men eftersom predikstolen från 1841 ursprungligen var placerad över altaret, måste alltså den altarprydnad som då fanns här ha varit mycket mindre än den nuvarande.

På norra väggen finns två prästporträtt. Den ena föreställer den första komministern i Öljehult, Per Rönbeck, verksam här under åren 1960 till 65, och som senare blev kyrkoherde i Kyrkhults.

Det andra porträttet föreställer komministern Thure Brorström som verkade här mellan åren 1874 och 1890, och som senare var kyrkoherde i Huaröd.

Dopfunten i trä är gjord 1910 av Johannes Petters i Gäddegöl, och kompletterades 1981 med den snidade dopljusstaken, tillverkad av Göte Hansson, Abboremåla och Arne Johansson i Hallbro.

Vid en av de nedersta bänkarna i kyrkan finns en kyrkotagningspall. Den kan med ett enkelt grepp dras ut över mittgången. Denna minner om en ceremoni som var vanlig förr, men som inte finns kvar längre i Svenska kyrkans gudstjänstliv.

Den byggde på föreställningen att en kvinna som fött barn efter sin nedkomst var oren och därför under ledning av prästen måste återförenas med församlingen genom en särskild akt nere vid kyrkans dörr.

Kyrkans yttre prioriterades när man byggde om, och under en visitation i slutet av 1870-talet påpekades att "kyrkans torftiga inre bär vittne om församlingens stora fattigdom".

Man lyckades dock 1883 beställa en orgel av byggmästare Modig i Västra Ryd. Denna orgel var i bruk till 1922, då församlingen utnyttjade den tyska valutans nödläge och till ett fördelaktigt pris kunde inköpa en orgel med åtta stämmor från firman Walcker i Ludwigsburg.

Även det nuvarande instrumentet är tyskt, tillverkat 1959 av Werner Bosch i Kassel.

Bok: "Blekinges kyrkor". Lasse Larsson 2010. ISBN 978-91-86560-81-2

Bok: "Våra kyrkor". Klarkullens Förlag AB. ISBN 91-971561-0-8

Folder: "Öljehults kyrka 150 år".